विद्यार्थी मैत्री सिकाइ वातावरण : हाम्रो प्रतिबद्धता
Student-Friendly Learning Environment: Our Commitment

प्रयोगात्मक निर्देशिका
(PRACTICAL GUIDELINES)

Requirements and Procedures of:

- **EdPM 599 Practicum in Educational Planning and Management**
- **Ed. 598 Thesis Writing in Educational Planning and Management**
- **SJEd 529 Social Justice Education**

समीक्षकः प्रा. डा. वासुदेव काफ्ले
लेखकः प्रा. माधवप्रसाद ढकाल
२०६६

परिमार्जन समूह २०७१:

संयोजक : प्रा.माधवप्रसाद ढकाल
सदस्य : प्रा. हरिविनोद अधिकारी
सदस्य : उप प्रा. श्री बाबुराम पाण्डे

प्रकाशकः
काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस
शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग
फोनः ०१-४२३०२४०
नोटिस बोर्ड (चौविसै घण्टा उपलब्ध)
१६१८०४२३०२४० क्याम्पस सूचना
१६१८०७०७३०२४१ विद्यार्थी सूचना
इमेलः kscrmc13@gmail.com
वेभसाइटः www.ksc.edu.np

पुस्तक : प्रयोगात्मक निर्देशिका (आवश्यक शर्तहरू एवम् कार्यविधिहरू सहित)

प्रकाशक : काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस, शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग

सर्वाधिकार : काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस (क्याम्पसको अनुमति विना फोटोकपी गर्न मनाही छ।)

मूल्य : रू. २००/- (काठमाडौं शिक्षा क्याम्पसका विद्यार्थीहरूका लागि मात्र)

संस्थागत : रू. ५००/-

क्याम्पस प्रमुखको भनाइ

जनस्तरबाट सञ्चालित काठमाडौं शिक्षा क्यामपस शिक्षाशास्त्र संकाय, त्रिभुवन विश्वविद्यालयवाट सम्बन्धन लिई सञ्चालनमा रहेको शिक्षा शास्त्र संकाय तर्फको पहिलो सामुदायिक क्याम्पस हो । यस क्याम्पसले शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन तर्फ वि.सं. २०५४ सालदेखि स्नातकोत्तर कार्यक्र सञ्चालन गर्दै आएको हो । विद्यार्थीहरूको आग्रह तथा विषयका जटिलतालाई ध्यानमा राखी सरल ढङ्गमा प्रस्तुत गर्न र विद्यार्थीहरूका लागि मैत्री बातावरण बनाउने उद्देश्यले विगत देखिनै क्याम्पसले निर्देशिका तयार गरी लागू गरेको हो । सो निर्देशिका तयारी गर्न प्रा. माधव प्र. ढकाल, प्रा.डा. बासुदेव काफ्ले लगायतले खेल्नु भएको भुमिकालाई स्मरण गर्न चाहन्छु ।

पाठ्यक्रममा आएको परिवर्तन, शोध निर्देशिका सम्बन्धमा शिक्षा शास्त्र संकाय डीन कार्यालयको निर्देशन तथा विषय विज्ञहरूको नविनतम सोच तथा शैलीका आधारमा परिमार्जन गरी शोधपत्र तथा प्रयोगात्मक विषयलाई अझै सरल ढङ्गमा प्रस्तुत गर्न तथा सो निर्देशिकामा परिमार्जन गर्ने काममा संलग्न विषय विज्ञहरू प्रा. माधव ढकाल, प्रा. हरिविनोद अधिकारी तथा उप प्रा. बाबुराम पाण्डेको प्राज्ञिक तथा शैक्षिक कामको क्याम्पस प्रशासन उच्च मूल्याङ्कन गर्दछ ।

यो क्याम्पस हाल Quality Assurance Accreditation को लागि प्रयासरत रहेको बेलामा भएको यस्ता प्राज्ञिक कामले क्याम्पसको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्नका लागि ठूलो योगदान पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । यस अघि प्रथम संस्करण प्रकाशित गर्ने प्रबन्ध मिलाउने तथा सोही प्रयोजनका लागि बृहत्तर संगोष्ठी समेत आयोजना गर्नुंहुने पूर्व क्याम्पस प्रमुख श्री केशवराज पौडेलज्यूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

यस अवसरमा यस कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण विज्ञहरू, विषयगत प्राध्यापक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीहरूलाई धन्यवाद दिदैं यो प्राज्ञिक कामले निरन्तरता पाओस् भनी हार्दिक कामना गर्दछु ।

शत्रुघ्न प्रसाद गुप्ता

क्याम्पस प्रमुख

विषय सूची

शिर्षक		पेज
क्याम्पस प्रमुखको भनाई		
१	**शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापनमा प्राक्टिकमः**	**१-१९**
•	कार्यान्वयन प्रक्रियाका नियमहरूको सारांश	१-२
•	पाठ्याँश	३-९
•	पहिलो भाग	१०-११
•	दोस्रो भाग	१२-१९
२	**सामाजिक न्याय शिक्षा**	**२०**
•	कार्यान्वयन प्रक्रियाका नियमहरूको सारांश	२१
•	पाठ्याँश	२२-२४
•	पहिलो भाग	२५-२६
•	दोस्रो भाग	२७-३१
३	**शोधपत्र लेखन**	**३२**
•	कार्यान्वयन प्रक्रियाका नियमहरूको सारांश	३३-३४
•	पाठ्याँश	३५-४३
•	पहिलो भाग	४४
•	दोस्रो भाग	४५-४८

इडी पिएम ५९९

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापनमा प्राक्टिकम

Ed Pm 599

Practicum in Educational Planning and Management

कार्यान्वयन प्रकृयाका नियमहरू सारांशमा

यस पाठ्यांशको कार्यान्वयन सामान्यतयाः दोस्रो वर्षको अन्तिम परीक्षा सकिएको एक हप्ताभित्र क्याम्पसमा सम्पर्क राखी कार्यक्रमको विवरण जानकारी लिन सकिनेछ । सो अनुसार पाठ्यांशको कार्यान्वयन दुई चरणमा हुनेछ ।

पूर्व अध्ययन र परिचात्मक कार्यक्रम (Pre-Study/Orientation Program/On Campus Activites)

१. पाठ्यांशले तोके अनुसार (Pre-Study/Orientation Program) मा अनिवार्य एवम् नियमित रूपमा विद्यार्थी सहभागी हुनु पर्नेछ ।

२. विद्यार्थी सहभागी हुँदा यस विषयको पाठ्यांश, अनुसन्धान प्रतिवेदन एवम् जर्नलहरु सहित उपस्थित हुनुपर्नेछ ।

३. यस पाठ्यांशमा कार्यान्वयनका लागि आन्तरिक सुपरिवेक्षकको निर्देशनमा पाठ्यांश अनुसारको पूर्व अध्ययन गर्ने, प्रत्येक विद्यार्थीले ५ वटा पाठयोजना बनाई (कक्षा ११/१२ को शिक्षा विषयहरु) ३ वटा पाठ योजना अनुरूप सहपाठीहरुबीच शिक्षण गर्ने, शिक्षण गरेको पाठबाट एक कक्षा अबलोकन फार ामको प्रयोग गर्ने, ५ वटा वस्तुगत प्रश्नहरु निर्माण गर्नुपर्नेछ ।

४. पहिलो चरणको कार्यक्रम अविधिमा पाठ्यांश अनुसारको ५-१० पृष्ठको प्रतिवेदन तयार गरी बुझाउनु पर्नेछ र त्यसपछि मात्र विद्यालय अध्ययनको अनुमति दिइनेछ ।

क्षेत्रगत अध्ययन कार्यक्रम (Field Study/Off Campus Program/Activities)

१. क्याम्पसले अनुमति दिएको विद्यालयमा पाठ्यांश अनुसार १ः ६ का दरले शिक्षा विषयको शिक्षण गर्न पुग्ने किसिमले सहयोगी विद्यालय छनोट गर्नुपर्छ ।

२. विद्यालयमा आन्तरिक सुपरिवेक्षक, सहयोगी विद्यालयको प्र.अ.को निर्देशनमा अनिवार्य एवम् नियमित रूपमा विद्यार्थीहरु ४५ दिनसम्म सहभागी हुनु पर्नेछ ।

३. विद्यालयमा संलग्न भएको एक हप्ताभित्र सम्पूर्ण समयावधिको कार्ययोजना सामूहिक रूपमा तयार गरी क्याम्पसमा पठाउनु पर्ने छ ।

४. पाठ्यांशमा उल्लेखित परिच्छेदहरुको यथार्थ अध्ययन, गोष्ठी, छलफल, अन्तरक्रिया तथा सर्म्पकका आधारमा अध्ययन प्रतिवेदन तयार पार्नु पर्ने छ ।

५. विद्यालय अध्ययन अवधिमा प्रत्येक विद्यार्थीले कार्य तालिका अनुसार १० वटा पाठयोजना निर्माण गरी यथार्थ शिक्षण (कक्षा ११ वा १२ का शिक्षा विषयहरु) गर्नु पर्नेछ । यसका साथै ३ वटा कक्षा अवलोकन फाराम १० वस्तुगत प्रश्न समेत निर्माण गर्नु पर्ने अनिवार्य आवश्यकता रहेको छ ।

६. पाठ्यांशको सबै परिच्छेदहरु (पूर्व अभ्यास र क्षेत्रतथ अध्ययन) समावेश गरी एक अध्ययन प्रतिवेदन अनुसन्धानात्मक रूपमा तयार गरी मस्यौदा आन्तरिक सुपरिवेक्षकलाई सुधारका लागि प्रस्तुत गर्नु पर्ने छ ।

७. त्यसपछि आन्तरिक सुपरिवेक्षकको अनुमतिले कम्प्युटर टाइप गरी Hard Binding गरेको २ प्रति क्याम्पसमा बुझाउनु पर्नेछ ।

८. त्रि.वि. शिक्षा शास्त्र संकाय, डीनको कार्यालयले खटाएको बाह्य परिक्षक समक्ष तोकिएको मिति र समयमा वाह्य परीक्षामा अनिवार्य रूपमा सहभागि हुनुपर्नेछ ।

Support Materials:

Gupta, S. P. & Aryal, B. (2012). *Basic references rules*. Unpublished seminar paper, Kathmandu Shiksha Campus.

जवरा, स्वयं प्रकाश, श्रेष्ठ, चन्द्र बहादुर र रञ्जितकार, किरणराम (२०५६) । *बालविकास र सिकाई ।* भोटाहिटी, काठमाडौं : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार

जवरा, स्वयं प्रकाश, श्रेष्ठ, चन्द्र बहादुर र रञ्जितकार, किरणराम (२०५६) । *शैक्षिक मूल्याङ्कन ।* काठमाडौं : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार

ढकाल, माधव प्रसाद (२०६८) । *अभ्यास शिक्षण : अवधारणा र अभ्यास* । काठमाडौः रत्न पुस्तक भण्डार

वाग्ले, मन प्रसाद र ढकाल, माधव प्रसाद (२०६३) । *प्राथमिक शिक्षा* । काठमाडौः विद्यार्थी पुस्तक भण्डार

वाग्ले, मन प्रसाद र ढकाल, माधव प्रसाद (२०६८) । *शिक्षाको प्रारम्भिक परिचय* । काठमाडौः रत्न पुस्तक भण्डार

वाग्ले, मन प्रसाद र ढकाल, माधव प्रसाद (२०६८) । *शिक्षण पद्धतिको प्रारम्भिक परिचय* । काठमाडौः विद्यार्थी पुस्तक भण्डार

स्रोतहरु : शिक्षा शास्त्र सौरभ (वार्षिक वुलेटिन), काठमाडौ शिक्षा क्याम्पस, शिक्षा विभाग, शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र, पाठ्यक्रम, त्रि.वि. शैक्षिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्रबाट प्रकाशित ५ वर्ष भित्रका जर्नलहरु, तथा अन्य संघ संस्थाबाट प्रकाशित जर्नलहरु, अध्ययन प्रतिवेदन तथा इन्टरनेट । (थप स्रोतहरुको लागि पाठ्याँशको सन्दर्भ सूची हेर्नु होला)

पाठ्यांश

Course title: **Practicum in educational planning and management**

Course no: Ed. Pm. 599 | Full marks: 50

Nature of the course: Practical | Pass marks: 25

Level: M.Ed. | Duration of the course: 6 weeks

Year: Second

1. Course description

This practicum course is designed to provide students with practical experiences related to various components of planning and management of educational institutions they are placed in for a period of one and a half months. In this course, the students are required to conduct and complete a host of activities as reviewing related literature, making an intensive investigation of a problem/issue of the organization, organizing seminar, teaching, and participating as well as planning activities for the planned development of the institution they are assigned to work as the interns.

2. General objectives

The general objectives of the course will be to assist the interns in:

1 Carrying out administrative and supervisory responsibilities in institutional situation.

2 Sharing experiences and skills with sponsoring administrators / concerned professionals in matters related to planning and management of the organization.

2 Putting into practice the theories and principles of educational planning and management in the institutional setting of the organization

3 Assisting the respective sponsoring administrator in developing and implementing various approaches to address the organizational problems

4 Developing organized lesson plans and delivering them in the assigned institution

5 Conducting an analytical survey of the institution assigned for making an interpretation of various critical components of management.

The major areas for practicum activities are outlined as follows:

1. Reviewing related research literature
2. Conducting an intensive case study

3. Organizing a seminar in the sponsoring institution on a topic related to educational planning and management

4. Internship (making an analytical survey of various components of organizational management and interpreting them from the perspective of planning and management, planning the delivery of lessons and completing other defined activities of the practicum).

3. Practicum requirements

The interns are required to complete the following tasks in order to meet the requirements of the course. The tasks are detailed out in the following points:

1 The students must have appeared in the final exam of all subjects of the first year, M.Ed. program before undertaking the practicum work.

2 The department will supervise the work of the practicum students through its internal supervisor.

3 The interns are required to submit two copies of the practicum report to the department for final evaluation.

4 The final report should be submitted to the department in two weeks' time after the completion of the practicum.

5 The interns should be engaged in teaching PCL/higher secondary or college level students; for this they are required to prepare ten lesson plans and deliver them.

6 The interns are required to prepare an operation calendar for the duration of the practicum in the assigned institution.

7 All the students are required to attend a one week orientation organized by the department on the practicum. Similarly, they are required to have full time participation during the practicum work.

8 The practicum report should be prepared in line with the given format.

9 The interns will be assisted and supervised by the internal supervisor appointed by the department of practice teaching upon the recommendation of the department of educational planning and management.

4. Format of practicum report

The practicum report should contain the defined components. The report should be prepared as per the given format as following:

1 **Cover page** of the practicum with title, details of the interns and the level for which it is written.

2 **Approval letter** (letter head of the department/campus)

3 **Acknowledgment**

4 **Table of contents**

5 **Acronyms/ Abbreviations**

6 **List of tables** (If necessary)

7 **List of figures** (If necessary)

8 **List of charts and graphs** (If necessary)

Part one: Review of related literature

Part two: Intensive case study

Part three: Lesson plans-Actual teaching (ten lessons)

Part four: Internship activities

Part five: Seminar activity

References

Annexes

5. Specific objectives and contents

Specific objectives	Part one: Review of related literature weightage 5+5=10%
1 To critique the research report and articles	**1. Research/Thesis / Project report-** review of one Research/Thesis/Project report with topic, publication date, objectives, methodology, brief findings and critical observation of the reviewer in these components. **2. Two research based articles** Review of two research based articles with topic, publication date, timeliness of the topic, key findings, implications and reviewer's conclusion.
2 To prepare an intensive case report based on a properly identified problem	**Part two: Intensive case study weightage 30%** Each intern is required to select an educational planning and management (EPM) problem faced by a sponsoring institution. The problem is to be studied and presented as a case through a report by following the format given below: **1. Introduction** 1.1 Statement of the case (with brief background) 1.2 Rationale of the selection of the case (justification of the selection of the case) 'why is it important to study the case as a problem? 1.3 Objectives of the case study 1.4 Research questions 1.5 Delimitations of the case **2. Review of related literature** A theory should be selected and related with the case in order to draw implications for the case. To this purpose, related literature is to be reviewed to substantiate the case. The literature should also be related to the information collected for the study of the case. **3. Procedures of the case study** 3.1 Designing the case 3.2 Instrumentation/ Tools: Questionnaires, Interviews, Focus group discussion (FGD), Field notes, Checklists, Discussion guidelines etc as per the nature of the selected case. 3.3 Data collection procedures

	4. Analysis and interpretation of the case The case should be analyzed and interpreted based on the collected information and evidences related to the case. The case can be triangulated under specific themes/ sub themes generated from the information collected. **5. Findings, conclusions and suggestions** Findings of the case should be derived from the analysis of the collected information. Conclusions about the case should be drawn from the findings and suggestions to improve the case should be provided based on the findings.
3 To prepare lesson plans in given format in required number in order to deliver them in the class	**Part Three: Lesson plans-Actual teaching (ten lessons):15%** The interns are required to prepare ten lesson plans and deliver them in the classrooms of the assigned institution. The lessons will be observed and critiqued with feedback by the internal supervisor.
1 To observe the organizational structure of the institution for critically analyzing its various educational components	**Part Four: Internship activities weightage 35%** In relation to internship activities in the assigned institution, the interns are required to perform the following tasks and prepare a report on it: 4.1 Observation of the organization (institution) 1 Review the organization structure of the institution to analyze its composition. 2 Visit the concerned departments/ sections to analyze the roles and functions of the staff. 3 Analyze the agenda of the staff meeting to relate them to institutional needs. 4 Critique the rules and regulations of the institution for their role in institutional development. 5 Review the workload of the teaching and non teaching staff for their efficiency and student achievement. 6 Critique the staff meetings for their agenda related to institutional development. 7 Review institutional testing program for its practicality and administration.

2 To analyze student related services including instructional planning process of the institution 3 To assess the adequacy and quality of physical facilities in order to draw their utilization plan	4.2Student guidance services and instructional planning 1 Critically analyze the overall policies of student admission, drop out, repetition and promotion. 2 Study the class size, teacher student ratio, report card system, student record and report keeping system of the institution. 3 Analyze student guidance services for their coverage and applicability. 4 Prepare a plan for appropriate use of instructional materials, co-curricular and extra- curricular activities. 5 Develop a plan for improving the library facilities 6 Organize a discussion forum for teachers to deal with their professional problems. 4.3 Building and physical facilities 1 Construct a plan for the best utilization of buildings, rooms and equipment. 2 Evaluate the existing physical facilities including the play ground in order to draw implications for the institution.
4. To analyze the financial situation of the institution including resource allocation	4.4 Financing 1 Analyze the budget and identify the sources of institutional fund. 2 Compare and critique the income and expenditure pattern of the institution 3 Identity measures for improvement of resource allocation.
To prepare the seminar paper for its delivery in the institution	**Part Five: Seminar activities weightage 10%** Conduct a joint seminar at the sponsoring institution on related issues of educational planning and management toward the end of the practicum. The seminar should be generic in nature with a direct reference to administrative, instructional, financial, managerial and information system issues of the institution

	Guidelines for the seminar activity: A complete seminar paper should be jointly prepared and presented in line with the following outline: Topic Introduction Background of the seminar paper Main objective Discussion of key components/ issues Conclusions Suggestions References (to be moved together with other references under different parts of the overall practicum report in one place as suggested)

6. References

The references cited and quoted in different parts of the practicum report should be written under this heading following the APA format: separate references for each part of the report should be placed separately under the heading of each part.

7. Evaluation criteria:

Evaluation of the overall performance of the students in the practicum course is contingent on several factors as regularity during practicum, organization, language and sequence of the report, oral presentation of the report during the external evaluation and recommendation of the sponsoring institution.

The evaluation of the internal supervisor will be based on the frequency of the visits and the evaluative notes prepared during and after the visit to the sponsoring institution. The minimum number of visits of the internal supervisor to the sponsoring institution will be **three times** during the practicum period. The evaluation scheme is detailed out as follows:

8. Evaluation scheme

Parts Evaluation items Weightage (in percentage)

Part: One	Review of related literature	10
Part: Two	Intensive case study	30
Part: Three	Lesson plans-Actual teaching	15
Part: Four	Internship activities	30
Part: Five	Seminar activity	10
Recommendation	Recommendation from the sponsoring institution	5

पहिलो भाग (Part One)

आवश्यक सर्तहरु एवम् कार्यविधिहरु (Requirements and Procedures)

१. नीतिगत आवश्यक सर्तहरु एवम् कार्यविधिहरु

क) आवश्यक सर्त एवम् कार्यविधिहरु यस पाठ्याँशमा संलग्न हुने विद्यार्थीहरुका लागि पूर्व जानकारी हो । क्याम्पसले अर्को सूचना प्रकाशित गर्ने छैन । कार्यक्रम मात्र प्रकाशित गर्ने छ ।

ख) स्नातकोत्तर तह इडीपिएम मूल विषयको दोस्रो वर्षको वार्षिक परीक्षा सकिएको एक हप्ताभित्र नियमति एवम् अघिल्लो वर्षका छुट भएका विद्यार्थीहरुका लागि इडीपिएम ५९९ को प्रयोगात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

ग) दोस्रो वर्षमा भर्ना हुँदा प्रत्येक विद्यार्थीले अनिवार्य रूपमा आवश्यक सर्तहरु एवम् कार्यविधिहरु क्यामपसले निर्धारुण गरेको शुल्क तिरेर लिनुपर्ने छ ।

घ) यी कार्यक्रमहरु On Campus Phase र Off Campus Phase गरी दुई चरणमा सञ्चालन गरिने छ ।

ङ) यस विषयको कार्यान्वयनमा On Campus Phase लाई अनिवार्य आवश्यकता (१० %) कायम गरिएको छ ।

च) प्रत्येक विद्यार्थीले यस पाठ्याँशको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न दोस्रो वर्षको भर्नासँगै क्याम्पसले तोकेको शुल्क (परीक्षा शुल्क बाहेक) बुझाउनु पर्ने छ ।

छ) यस विषयको कार्यक्र सञ्चालन, अनुगमन एवम् व्यवस्थापन गर्न विभागले निर्धारण गरेका आधारमा सञ्चालन गरिने छ ।

ज) यस विषयको अध्ययन माध्यामिक विद्यालय, उच्च माध्यामिक विद्यालय र क्याम्पसमा समेत सञ्चालन गर्न सकिने छ ।

पहिलो चरण (First Phase)

१. पूर्व अध्ययन कार्यक्रम (On Campus Program)

क) प्राक्टिकम विषयमा तीन दिन २/२ घण्टाका दरले १:१५ प्रति कक्षा शिक्षक विद्यार्थी सङ्ख्याको आधार मा पूर्व अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र उक्त कार्यक्रममा सहभागी नहुने विद्यार्थीहरुलाई Off Campus Program मा सहभागी गराइने छैन ।

ख) पूर्व अभ्यास कार्यक्रममा संलग्न हुने विद्यार्थीहरुले अनिवार्य रूपमा पाठ्याँश, अनुसन्धानमूलक लेखहरु, शोधग्रन्थ एवम् आवश्यक अन्य सामग्रीहरु साथ उपस्थित हुनु पर्ने छ ।

ग) On Campus Program मा पाठ्याँशका आधारमा प्रतिवेदन बुझाएपछि सम्बन्धित विज्ञबाट अनुमोदन पछि मात्र Off Campus Program मा समावेश गराइने छ ।

दोस्रो चरण (Second Phase)

२. क्षेत्र अध्ययन (Off Campus Program)

क) क्याम्पसले तोकेको कार्यक्षेत्र एवम् समयमा अनिवार्य रूपमा नियमित उपस्थित भई पाठ्याँशले तोकेका कार्यहरु पुरा गर्नुपर्ने छ ।

ख) सहभागी विद्यार्थीहरुले पूर्व अभ्यास पुरा गरेको एक हप्ताभित्र आ-आफ्नो सहभागी विद्यालय, उच्च माध्यामिक विद्यालय वा क्याम्पस अध्ययनको कार्ययोजना क्याम्पस प्रशासनमा पठाउनु पर्ने छ ।

ग) क्याम्पसले तोकेको विज्ञको प्रत्यक्ष सर-सल्लाहबाट प्राक्टिकम आवश्यकताहरु पुरा गर्नुपर्ने छ, अन्यथा बाह्य परीक्षामा समावेश गराइने छैन ।

घ) प्राक्टिकमको प्रतिवेदन निर्देशकबाट अनुमोदन गराई, टाइप गराई, अनुसन्धानात्मक ढाँचामा दुई प्रति क्याम्पसमा बुझाउनु पर्ने छ ।

ङ) प्राक्टिकमको प्रतिवेदन विश्व विद्यालयले तोकेको ढाँचामा समयावधि सकिएको दुई हप्ताभित्र अनिवार्य रूपमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ । अन्यथा बाह्य परीक्षामा सहभागी गराइने छैन ।

च) प्राक्टिकमको बाह्य परीक्षा तोकिएको मितिमा सञ्चालन गरी हप्ता दिनभित्र बाह्य परीक्षाको प्राप्ताङ्क शिक्षाशास्त्र सङ्काय, परीक्षा शाखामा उपलब्ध गराइने छ ।

छ) बाह्य परीक्षाको समय, मिति एवम् स्थान क्याम्पसले त्रि.वि. शिक्षाशास्त्र सङ्काय, परीक्षा शाखाको अनुमति अनुसार तोक्ने, तोकिएको समयमा परीक्षाको प्रवेशपत्र एवम् क्याम्पसले तोकेको आवश्यक सर्तहरु एवम् कार्यविधिहरु सहित उपस्थित हुनुपर्ने छ ।

दोस्रो भाग (Part Two)

प्रतिवेदन लेखन (Report Writing)

प्रतिवेदन लेखनका लागि पाठ्याँशका मुख्य आधारहरु :

पाठ्याँशको उद्देश्यलाई विशेष ध्यान दिई विद्यार्थीहरुले पाठ्याँशको आवश्यकता पुरा गर्नु पर्नेछ। प्रतिवेदन लेखनक्रम निम्नआधारहरुमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ :

I. Reviewing Related Literature
II. Internship
III. Lesson Plans- Actual teaching
IV. Intensive Case Study
V. Conducting Seminar

क) साहित्यको अध्ययन (Reviewing Related Literature)

नमुना : शोधपत्र समीक्षा (Thesis Review)

- शोधपत्र परिचय : शोध शीर्षक, शोधकर्ता, शोधवर्ष, प्रस्तुत संस्था
- शोधपत्रको समीक्षाः परिचय, उद्देश्य, विधि, सवल एवम् दुर्वल पक्षहरु
- टिप्पणी : समीक्षकको निचोड र सुझाब

नमुना : अनुसन्धान लेख समीक्षा (Article Review)

- लेख शीर्षक, लेखको, स्रोत, संस्था, वर्ष, अङ्क
- लेख विश्लेषण : लेखको दलिलको आधारमा मुख्य प्राप्तिहरु, सवल र दुर्वल पक्षहरु
- टिप्पणी : समीक्षकको निचोड र सुझाब
- सन्दर्भ सूची- APA Format का आधारमा

ख) स्थलगत अध्ययन रिपोर्ट (Internship Report)

लेखनको कार्यविधि (Writing Procedures) M

पाठ्याँशमा उल्लेखित हरेक बुँदाको अध्ययनका लागि शिक्षा ऐन, नियम, शैक्षिक प्रशासन, सुपरिवेक्षण, अनौपचारिक शिक्षा आदिका सिद्धान्त एवम् अध्ययन अनुसन्धानका आधारमा विद्यालयको विविध पक्षहरुको अध्ययन गरी प्राप्त तथ्याङ्कलाई विश्लेषण, विवेचना गरी प्रतिवेदन तयार पार्नु पर्दछ।

नमुनाः

- संस्थाको अबलोकन (संस्थागत संरचना, शिक्षक/कर्मचारी संरचना कार्यविधि)
- विद्यार्थी मार्ग दर्शन र शैक्षणिक योजना (विद्यार्थी प्रशासन, सेवा, तथा वास्तविक शिक्षण कार्य सम्पादन)

- भवन र भौतिक सुविधा (हालको अवस्थाको मूल्याङ्कन र ती सुविधाको उच्चतम प्रयोगको लागि सिफारिस)
- आर्थिक/वित्तीय अवस्था (आम्दानी खर्च र स्रोतको व्यवस्थापन पक्ष)
- सन्दर्भ सूची- APA Format का आधारमा

ग) पाठ योजना (वास्तविक शिक्षणका लागि) (Lesson Plan for Actual Teaching, Ten Lessons)

विद्यार्थीहरुले १० वटा पाठ योजना निर्माण गरी सहयोगी संस्थामा कक्षा शिक्षण गर्नु पर्ने छ। अन्य आवश्यकताका साथै आन्तरिक सुपरिवेक्षकले त्यसको अवलोकन गरी आवश्यक पृष्ठ पोषण प्रदान गर्नु हुने छ।

घ) सघन घटना/मामिला/अवस्था अध्ययन (Intensive Case Study)

यो internship गर्न गएको संस्थाले महसुस गरेको कुनै एक समस्या क्षेत्रबाट छानिनु पर्दछ।

नमुना :

अध्याय एक - परिचय

- समस्याको कथन (पृष्ठभूमि सहित)
- अध्ययनको औचित्य (यो case study किन गर्नु परेको हो ?)
- अध्ययनको उद्देश्य
- अनुसन्धान प्रश्नहरु
- अध्ययनको सीमितता

अध्याय दुईः सम्बन्धित साहित्यको अध्ययन

यसले अध्ययन भइ रहेको मामिलाको सैद्धान्तिक पृष्ठभूमि दिनुपर्दछ। र सङ्कलित तथ्यरतथ्याङ्सँग सम्बन्धित हुनुपर्दछ।

अध्याय तिन : अध्ययन प्रक्रिया

- अध्ययन पद्धतिको डिजाइन गर्ने
- साधनको निर्माण जस्तैः अन्तर्वार्ता, फोकस ग्रुप छलफल, प्रश्नावली आदि
- तथ्याङ्क सङ्कलन प्रविधि

अध्याय चार : तथ्याङ्कको प्रस्तुति तथा विश्लेषण

यस्तो विश्लेषण गर्दा शीर्षक उप शीर्षकमा व्याख्या गर्नु पर्दछ। Validation का लागि data triangulation पनि गर्न सकिने छ।

अध्याय पाँच : प्राप्ति, निष्कर्ष र सुझावहरु

माथिको निष्कर्षको आधारमा प्राप्ति र सो को आधारमा निष्कर्ष तथा सुझावहरु पेश गर्नु पर्दछ ।

सन्दर्भ सूची : APA format का आधारमा

ङ) गोष्ठी सञ्चालन (Conducting a Seminar)

नमुनाः

- शीर्षक तथा विषय परिचय
- गोष्ठी कार्यपत्रको पृष्ठभूमि
- उद्देश्य
- विषय बस्तुको उपर छलफल
- निष्कर्ष
- सुझाव (गोष्ठीको निचोड)

सन्दर्भ सूची : APA format का आधारमा

पूर्ण प्रतिवेदन लेखनक्रमः

- आवरण पृष्ठ
- क्याम्पसको अनुमति पत्र
- कृतज्ञता ज्ञापन
- विषय सूची
- संक्षिप्त शब्दरूप
- तालिका सूची
- अन्य सूची (ग्राफ, चार्ट, नक्सा) आवश्यक भएमा
- परिच्छेद एक : शोधग्रन्थ एवम् लेख समीक्षा
- परिच्छेद दुई : स्थलगत कार्य प्रतिवेदन
- परिच्छेद तिन : पाठ योजना (वास्तविक शिक्षण)
- परिच्छेद चार : सघन मामिला अध्ययन
- परिच्छेद पाँच : गोष्ठी क्रियाकलाप प्रतिवेदन
- सन्दर्भ सूची : APA format का आधारमा
- परिशिष्ट : यसमा मामिला अध्ययनको सहभागीहरु, प्रयुक्त साधनहरु, तथ्याङ्कहरु, ठुला तालिकाहरु, हाजिरी विवरणहरु आदि समावेश गरिन्छ ।

आवरण पृष्ठ नमुना

इडिपीएम ५९९ शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापनमा प्राक्टिकम

(... विद्यालय, काठमाडौं)

त्रिभुवन विश्व विद्यालय, काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस, शैक्षिक योजना तथा
व्यवस्थापन विशिष्टीकरण विषय अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह
दोस्रो वर्षको इडिपीएम ५९९ को आँशिक
आवश्यकता पूरा गर्न प्रस्तुत

अध्ययन प्रतिवेदन

प्रस्तुतकर्ता

नामः ....
क्याम्पस रोल नं..........
परीक्षा रोल नं............
त्रि.वि. रजिस्ट्रेशन नं....

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग
काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस
रामशाह पथ, काठमाडौं
२०७१

Model Cover Page

Ed. Pm. 599 Practicum in Educational Planning and Management

[Name of the Intern School]

Submitted to:

Tribhuvan University, Faculty of Education, Specialization in Educational Planning and Management in Partial Fulifillment of Requirement of Ed Pm 599 for the Degree of Master's in Education

STUDY REPORT

Submitted by

………….................……..

Campus Roll No. ……

Exam No………………….

T. U. Registration No………..….

Department of Educational Planning and Management

Kathmandu Siksha Campus

Ramshah Path, Kathmandu, 2071

नमुना

कार्य योजना

....माध्यामिक/उच्च माध्यामिक विद्यालय/क्याम्पस

प्रत्येक विद्यालयमा/क्याम्पसमा जाने विद्यार्थीहरुले समूहगत रूपमा सो संस्थामा गएको पहिलो **हप्ताभित्र** यो अनिवार्य रूपमा क्याम्पसमा बुझाउनु पर्ने छ ।

प्र.अ. को नाम : ....

दस्तखत :

मितिः

टोली नेताको नाम ....

दस्तखत :

मितिः

पूर्व अभ्यास शिक्षणको नमुना

पाठ योजना

पाठ योजना सङ्ख्या (Lesson Plan No. …....)

कक्षा:
मिति:
विषय:
पाठ शीर्षक/उपशीर्षक:
विशिष्ट उद्देश्यहरु:
समयः १५-२० मिनेट :
शैक्षणिक सामग्रीहरु:
विद्यार्थी सङ्ख्या :
शैक्षणिक रणनीतिहरु :

(पूर्व ज्ञानको पुनरावृत्ति, उत्प्रेरणा, विषय वस्तुको प्रस्तावना, पाठ थालनी र प्रक्रिया ।)

के शिक्षण गने ? (What to teach?)	**कसरी शिक्षण गर्ने ?** (How to teach?)	**समय अवधि** (Time duration)

पुनरावृत्ति:

गृहकार्य:

स्व-मूल्याङ्कन र सुधार:

छात्र शिक्षकको नाम :
दस्तखत :
मिति :

आन्तरिक सुपरिवेक्षकको नाम :
दस्तखत :
मिति :

वास्तविक शिक्षणको नमुना

पाठ योजना

पाठ योजना संख्या (Lesson Plan No. …....)

कक्षा:

मिति:

विषय:

पाठ शीर्षक/उपशीर्षक:

विशिष्ट उद्देश्यहरु:

समय: १५-२० मिनेट :

शैक्षणिक सामग्रीहरु:

विद्यार्थी सङ्ख्या :

शैक्षणिक रणनीतिहरु :

(पूर्व ज्ञानको पुनरावृत्ति, उत्प्रेरणा, विषय वस्तुको प्रस्तावना, पाठ थालनी र प्रक्रिया ।)

के शिक्षण गने ? (What to teach?)	**कसरी शिक्षण गर्ने ?** (How to teach?)	**समय अवधि** (Time duration)

पुनरावृत्ति:

गृहकार्य:

छात्र शिक्षकको नाम :

आन्तरिक सुपरिवेक्षकको नाम :

दस्तखत :

दस्तखत :

एस जे इडी ५२९

सामाजिक न्याय शिक्षा

SJEd 529

Social Justice Education

एस जे इडी ५२९ : सामाजिक न्याय शिक्षा

कार्यान्वयन प्रक्रिया नियमहरुको सारांश

सामाजिक न्याय शिक्षा प्रयोगात्मक पाठ्यांशको कार्यान्वयन प्रक्रियाका लागि सोधकर्ताहरुले निम्न अनुसारका अनिवार्य सर्तहरुको पालना गर्नुपर्ने छ ।

१. प्राक्टिकम ५९९ को अध्ययन कार्य पुरा भएपछि सामाजिक न्याय शिक्षाको प्रयोगात्मक कार्य सुरु हुनेछ ।

२. यस विषयको कार्यक्रम दुई चरणमा हुने छ । पहिलो चरणमा On Campus Activities सञ्चालन गरिने छ । र यसमा सहभागी हुनेहरुका लागि मात्र Field Activities मा समावेश गराइने छ ।

३. On Campus Activities मा Orientation Program सञ्चालन गरी Topic छनोट गर्ने र सो अनुसार Proposal बुझाई सम्बन्धित विज्ञबाट अनुमोदन गरेपछि मात्र Field work का लागि अनुमति दिइने छ ।

४. Field Activities का लागि करिब दुई महिनाको समय दिइने छ । उक्त अवधिमा सो कार्य पुरा गरी मौखिक परीक्षामा सहभागी भएपछि मात्र शोध कार्य सम्बन्धी गतिविधिमा सहभागी गराइने छ ।

५. अन्य विषयहरु यसै प्रयोगात्मक निर्देशिकामा व्यवस्था भएवमोजिम हुने छ ।

पाठ्यांँश

Course No. SJEd 529

Nature of the Course: Theory & Practical

Year: Second

Full Marks: 50 (30T+20P)

Pass Marks: 22 (12T+10P)

Period Per Week: 3

Course Description

This course is designed to assist the potential educators to understand, appreciate and practice the essence of social justice in real life situation. It, also intends to generate multiplier effect of social justice education from the Masters level classroom to the realities of the households. Social justice education, at this level, will assist students in familiarizing themselves with the issues of social justice and explore their own assumptions and beliefs. This reflective approach may help students to reduce social injustice and work for injustice- free society in future. The students w2ho take this course are supposed to identify not only the local social sense, this course helps the students situate in the lived reality and connect themselves with the macro environment around them.

Objectives

At the end of this course, the students will be able to:

- explain sociological theories and examine how they analyze social justice
- analyze structural violence
- examine the forms and nature of social movements and relate them to Nepalese social movements
- review the UN and national characters on the guarantee of rights of children, women, indigenous and other disadvantaged communities like Dalit and promote their application is social life
- analyze different issues related to social justice in Nepal and assess their implementation status
- examine educational plans to see how they sddress the issues of social justice
- reflect upon personal and structurall violation of social justice and find out ways to promote justice.

Course of study- Practical part

1. Introduction

1.1 Statement of the case (with brief background)

1.2 Rationale of the selection of case (showing the importance of studying the case as a problem

1.3 Objectives of the case study

1.4 Research questions

1.5 Delimitations of the case

2. Review of the related literature

2.1 Selection of related theory

2.2 Review of the related literature

3. Procedures of the case study

3.1 Desgning the case

3.2 Instrumentation/ Tools: Questionnaires, interviews, focus group discussion(FGD), field notes, discussion guidelines etc.

3.3 Data collection procedures

4. Analysis and interpretation of the case

4.1 Analysis and interpretation of the case based on the collected information and evidences related to the case.

4.2 Triangulation under specific themes/sub themes generated from the information collected

5. Findings, conclusions and suggestions

5.1 Findings of the case

5.2 Conclusions

5.3 Suggestions to improve the case

Evaluation scheme

Theoritical: 30 marks (60%)

Practical: 20 marks (40%)

For practical work each student is required to identify and chose one of te contemporary social issues or any area from last two units and conduct a research based case study for te final evaluation. S/he is expected to use the relevant theories in describing and explaining the various aspects of the chosen issue in order to prepare the case study rport for final evaluation.

Evaluation Scheme

Content	**Internal**	**External**
1. Introduction	3	3
2. Review of related literature	1	1
3. Procedures of case study	2	2
4. Analysis and interpretation of the case	2	2
5. Findings, conclusions & suggestions	2	2
Total	**10**	**10**

पहिलो भाग (Part One)

१. नीतिगत आवश्यक सर्तहरु एवम् कार्यविधिहरु (Requirements and Procedures)

क) सामाजिक न्याय शिक्षा स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्षका पाठ्क्रममा interdisciplinary विषयका रूपमा राखिएको छ ।

ख) स्नातकोत्तर तह प्रथम वर्षको वार्षिक परीक्षा उत्तीर्ण नियमित तथा अघिल्लो वर्षका छुट भएका विद्यार्थीहरुका लागि SJEd 529 सामाजिक न्याय शिक्षाको प्रयोगात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

ग) यो निर्देशिका विद्यार्थीहरुका लागि यस पाठ्याँशको पूर्व जानकारी हो । क्याम्पसले अर्को सूचना प्रकाशित गर्ने छैन । कार्यक्रम मात्र प्रकाशित गर्ने छ ।

घ) यस विषयको कार्यक्रम On Campus Session र Field Work गरी दुई चरणमा सञ्चालन गरिने छ ।

ङ) यस विषयको कार्यान्वयनमा On Campus Session लाई अनिवार्य आवश्यकता कायम गरिएको छ ।

च) प्रत्येक विद्यार्थीले Mandatory Session मा सहभागी हुन दोस्रो वर्षको भर्नासँगै क्याम्पसले तोकेका शुल्क बुझाउनु पर्ने छ ।

छ) उक्त कार्यक्रमको अनुगमन एवम् व्यवस्थापन गर्न क्याम्पस प्रमुखको अध्यक्षतामा सहायक क्याम्पस प्रमुख वा विभागीय प्रमुख तथा एक विषय शिक्षक भएको प्रयोगात्मक विषय कार्यान्वयन समितिद्वारा सञ्चालन गरिने छ । यसको मिति, समय र विधि विभागीय प्रमुखको शिफारिसमा क्याम्पसले तोके बमोजिम हुने छ ।

पहिलो चरण (First Phase)

२. पूर्व अभ्यास कार्यक्रम (On Campus Program)

क) यो विषयको On Campus र Off Campus Program, Ed Pm 599 को समय सँगसँगै सञ्चालन गरिने छ ।

ख) अभिमुखीकरण कार्यक्रम सानो समूहमा (१: २० सम्मको) सञ्चालन गरिने छ ।

ग) न्यूनतम ३/४ पृष्ठको टाइप गरेको अनुसन्धान प्रस्ताव अभिमुखीकरण कार्यक्रममा प्रत्येक विद्यार्थीले पेस गर्नुपर्ने छ ।

घ) अनुसन्धान प्रस्तावको SJEd Practical Committee बाट अनुमोदन गराई कार्य प्रारम्भ गर्नु पर्ने छ ।

दोस्रो चरण (Second Phase)

३. अध्ययन प्रतिवेदन लेखन (Off Campus Program)

क) अनुमोदित प्रस्तावका आधारमा तोकिएको सुपरिवेक्षकको निर्देशनमा निर्धारित समयावधिभित्र पुरा गर्नुपर्ने छ ।

ख) अध्ययन प्रतिवेदन अनुसन्धानात्मक ढाँचामा सुपरिवेक्षकको निर्देशन अनुसार तयार गर्नु पर्ने छ ।

ग) अध्ययनको प्रस्ताव एवम् प्रतिवेदन त्रि.वि.को ढाँचा अनुसार क्याम्पसले निर्धारण गरेको Format का आधारमा तयार गर्नु पर्ने छ ।

घ) सामाजिक न्याय शिक्षाको २ प्रति प्रतिवेदन सम्बन्धित समितिमा बुझाउनु पर्ने छ ।

ङ) यस विषयको मौखिक परीक्षा त्रि.वि. परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको अनुमतिका आधारमा क्याम्पसले तोकेको मिति, स्थान एवम् समयमा हुने छ । सोमा परीक्षाको प्रवेशपत्र एवम् क्याम्पसले निर्धारण गरेको आवश्यक सर्तहरु एवम् आवश्यकताहरु वाह्य परीक्षक समक्ष पेस गर्नु पर्ने छ ।

च) वाह्य परीक्षकले परीक्षा सकिएको हप्ता दिनभित्र त्रि.वि.परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा प्राप्ताङ्क बुझाउने व्यवस्था गरिने छ ।

दोस्रो भाग (Part Two)

अध्ययन प्रतिवेदन लेखन (Report Writing)

नमुनाः

परिच्छेद एक : परिचय

१.१ समस्याको कथन (पृष्ठभूमि सहित)

१.२ अध्ययनको औचित्य (यो अध्ययन किन गर्नु परेको हो ?)

१.३ अध्ययनको उद्देश्य

१.४ अनुसन्धान प्रश्नहरु

१.५ अध्ययनको सीमितता

परिच्छेद दुईः सम्बन्धित साहित्यको अध्ययन

२.१ सम्बन्धित साहित्यको चयन

२.२ ती साहित्यको पुनरावलोकन

परिच्छेद तिन : अध्ययन पद्धति

३.१ मामिलाको डिजाइन (ढाँचा)

३.२ साधनको निर्माण जस्तैः अन्तर्वार्ता, फोकस ग्रुप छलफल, प्रश्नावली आदि

३.३ तथ्याङ्कका स्रोतहरु (प्राथमिक तथा द्वितीय)

३.४ तथ्याङ्क सङ्कलन प्रविधि/प्रक्रिया

परिच्छेद चार : प्रस्तुति तथा विश्लेषण

४.१ तथ्याङ्कको आधारमा मामिलाको व्याख्या प्रस्तुति तथा विश्लेषण

४.२ उक्त विश्लेषणका आधारमा शीर्षक/उपशीर्षकमा (उद्देश्य अनुरूप) वर्गीकरण गरी पुष्टि गर्ने र विभिन्न खण्डको अन्तरसम्बन्ध स्थापित गर्ने

परिच्छेद पाँच : प्राप्ति, निष्कर्ष र सुझावहरु

५.१ मामिलाको प्राप्ति (माथिको विश्लेषणको आधारमा)

५.२ मामिलाका निष्कर्ष (प्राप्तिको आधारमा)

५.३ मामिलाका सुझावहरु (प्राप्तिको आधारमा) । यो नीतिगत, अभ्यास/व्यवहारगत, र अनुसन्धान तह गरी तिन भागमा प्रस्तुत गर्नु पर्दछ ।

सन्दर्भ सूची: यो APA format मा हुनुपर्दछ । तर यहाँनेर नभई सिङ्गो रिपोर्टको अन्तमा यसलाई पेश गर्नु पर्दछ ।

परिशिष्ट: यसमा मामिला अध्ययनको सहभागीहरु, प्रयुक्त साधनहरु, कुनै पनि तथ्याङ्कहरु, ठुला तालिकाहरु आदि समावेश गरिन्छन् ।

शीर्षकका उदाहरणहरु (नमुना) :

- दृष्टिविहिन विद्यार्थीहरुले औपचारिक शिक्षा प्राप्तिमा भोगेका समस्याहरु
- महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसा वा घरेलु बालश्रमको अवस्था
- आमाको मायाबाट वञ्चित बाल बालिका
- सम्पूर्ण शैक्षिक प्रक्रिया स्वयममा नै सामाजिक न्याय प्राप्तिको साधन हो । यसमा कुनै पनि विषयमा शीर्षक तथा उप शीर्षक राखेर अनुसन्धान गर्न सकिन्छ । तर पनि शोधार्थीहरुमा सामान्यतः विषय छनोटमा समस्या पर्ने देखिएकोले केही सम्भावित विषयहरु तल दिइएका छन् ।
- विशेष शिक्षा र त्यसका पात्रहरु
- सिकाइमा असहजताः सबलाङ्गमा वा अपाङ्गमा
- अपाङ्गताका किसिम र तिनका लागि शिक्षा प्राप्तिका विभिन्न उपाय
- जात, वर्ण, लिङ्ग, तथा धर्म र सँस्कृति
- यौनिक अभिमुखीकरण र त्यसले शिक्षा प्राप्तिमा पारेको असर
- साक्षरता शिक्षा वा शिक्षामा कम्प्युटरको प्रयोग
- शिक्षाले दिन सकेको समता र समानता
- शिक्षाले दिन नसकेको समता वा समानता
- विविधतामा एकता
- नागरिक शिक्षासम्बन्धी धारणा
- उच्च शिक्षाका विभिन्न आयाम
- माध्यमिक शिक्षा र यसको अनिवार्यता
- आधारभूत शिक्षा र यसको अनिवार्यता
- स्वास्थ्य शिक्षा, शारीरिक शिक्षाको आवश्यकता र अनिवार्यता
- मानव अधिकार शिक्षाको आवश्यकता र अनिवार्यता
- शैक्षिक नीति निर्माणमा जात , धर्म,लिङ्ग, वर्णको समावेशिता
- शिक्षक शिक्षामा विषय विशिष्टता
- शिक्षक शिक्षामा विषय विविधता
- समाजमा द्वन्द्वले भौतिक विकासमा, शिक्षामा, स्वास्थ्यमा, सामाजिक न्यायमा पारेको असर (सकारात्मक तथा नकारात्मक)

- लोकतन्त्र वा मानव अधिकार र सामाजिक न्याय
- कानुनी न्याय र सामाजिक न्याय
- सामाजिक न्यायका विविध पक्ष
- लैङ्गिक असमानता र लैङ्गिक समानता वा लैङ्गिक हिँसा
- बालक, किशोर तथा युवाहरुको भविष्य चिन्तन
- बाल बालिका, किशोर, युवा तथा प्रौढहरुको मनोविज्ञान
- ज्येष्ठ नागरिकप्रतिको कर्तव्य
- महिला शिक्षा वा बाल अधिकार वा महिला अधिकार
- अपाङ्ग अधिकार वा दलित अधिकार
- सीमान्तीकृत तथा वहिष्करणमा परेका जन समुदायको अधिकार
- समाजमा विद्यालयको असर–नकारात्मक तथा सकारात्मक
- विद्यालय सानो समाजको रूपमा
- विद्यालयमा दिइने शारीरिक तथा मानसिक दण्डको कारणले विद्यार्थीको भावी जीवनमा पर्ने प्रभाव
- घरेलु हिँसाले बाल बालिकामा परेको असर
- बाल अपराध र रोकथाम
- विशेष तथा सामान्य बाल बालिकाहरुको स्वतन्त्रता तथा शैक्षिक उपलब्धि
- बहु सँस्कृति वा बहु धार्मिकता वा सामाजिक सहिष्णुता
- शिक्षक शिक्षाको परम्परागत शैलीमा गर्नुपर्ने सुधार
- शैक्षिक प्रशासन वा विभिन्न शैक्षिक प्रक्रियामा गरिने मूल्याङ्कन
- मूल्याङ्कनमा गरिनु पर्ने सुधार
- पाठ्यक्रम निर्माण र यसमा समाजको भूमिका
- पाठ्य पुस्तक निर्माण र यसमा समाजको भूमिका
- शैक्षिक सामग्री निर्माण
- शैक्षिक प्रक्रियामा अपनाइने विभेद
- विभेदले पार्ने सकारात्मक तथा नकारात्मक असर
- विद्यालयको आवश्यकता वा अभिभावक शिक्षा
- अभिभावकको शैक्षिक प्रक्रियामा सक्रिय सहभागिता
- विद्यालयको पढाइको माध्यम–मातृभाषा,राष्ट्रभाषा वा अन्तर्राष्ट्रिय भाषा वा काम खोज्नका लागि जाने देशको भाषा आदि इत्यादि थुप्रै विषयहरुमा अनुसन्धान गर्न सकिन्छ ।

प्रथम पेजको नमूनाः

शीर्षक

त्रिभुवन विश्व विद्यालय, शिक्षाशास्त्र संकाय, शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन
विशिष्टीकरण विषय अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह (एम. एड) दोस्रो वर्षको
सामाजिक न्याय शिक्षा (एस जे ई ५२९) को प्रयोगात्मक
आँशिक आवश्यकता परिपूर्तिका लागि प्रस्तुत

अध्ययन प्रतिवेदन

शोधकर्ता

....
एम.एड. दोस्रो वर्ष
परीक्षा रोल नं..........
त्रि.वि. रजिस्ट्रेशन नं............

काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस, इपिएम विभाग
रामशाह पथ, काठमाडौं
२०७१

Model of Cover Page

Title

Submitted to:

Tribhuvan University, Faculty of Education, Specialization in Educational Planning and Management in Partial Fulifillment of Requirement of SJEd 529 for the Degree of Master's in Education

STUDY REPORT

Submitted by:

……………..……..

Campus Roll No. ……

Exam No………………….

T. U. Registration No…………..…

Kathmandu Shiksha Campus

Ramshah Path, Kathmandu

2071

इडी ५९८

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापनमा शोधपत्र लेखन

Ed. 598

Thesis Writing in Educational Planning and Management

शोध पाठ्यॉँश (इडी ५९८) कार्यान्वयन प्रक्रियाका नियमहरु

शोध पाठ्यांशको कार्यान्वयन प्रक्रियाका लागि शोधकर्ताहरुले निम्न अनुसारका अनिवार्य सर्तहरुको पालना गर्नुपर्ने छ ।

पहिलो चरण : पूर्व अध्ययन कार्यक्रम (Pre Study Activites)

१. शोध पाठ्यांशमा संलग्न हुन तोकिएको शुल्क तिरेर निर्धारित फाराम अनिवार्य रूपमा भर्नु पर्ने छ । साथै दोस्रो वर्षको प्रवेश पत्र र पहिलो वर्षको लब्धाङ्क पत्र समेत समावेश गर्नु पर्ने छ ।

२. क्याम्पसले तोकेको समयमा अभिमुखीकरणा कार्यक्रममा अनिवार्य उपस्थित भई सहभागी हुनु पर्ने छ । अन्यथा शोध प्रस्तावना शीर्षकको अनुमति दिइने छैन ।

३. क्याम्पसले निर्धारण गरेको समयभित्र न्यूनतम ५ देखि १० पृष्ठको शोध प्रस्तावना शोध पाठ्यांश (इडी ५९८) को ढाँचा (Format) मा टाइप गरी बुझाउनु पर्ने छ । शोध प्रस्तावनाको प्रतिरक्षा पहिले बुझाउनेको पहिले (First come first served) को आधारमा सञ्चालन हुने छ । प्रतिरक्षा कार्यक्रम १ देखि ५ व्यक्ति सम्मको एकैसाथ हुन सक्ने छ ।

दोस्रो चरण : क्षेत्रगत अध्ययन (Field Study Activites)

१. शोध प्रस्तावना स्वीकृत भएपछि विभागले शोध निर्देशक तोक्ने छ र शोध प्रस्तावना स्वीकृत भई सकेपछि क्षेत्रगत अध्ययनमा शोधकर्ता संलग्न हुनुपर्ने छ ।

२. शोध निर्देशकसंग शोधपत्रबारे आवश्यक सर सल्लाह गरी प्रारम्भमा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो परिच्छेद सहित साधनहरु बनाई प्राप्त सुझाबहरुको अध्ययनको उद्देश्य पुरा गर्न सामान्य विश्लेषण समेत गरी कम्तीमा ३ महिनाभित्र आफ्नो शोध निर्देशकसंग सम्पर्क राखी अध्ययनकर्ता अगाडि बढाउनु पर्ने छ ।

३. शोध निर्देशकको अनुमति प्राप्त भएपछि तोकिएको शुल्क क्याम्पसमा बुझाई ३ प्रति शोध प्रस्ताव मस्यौदा शैक्षिक प्रशासनमा बुझाउनु पर्ने छ । र न्यूनतम तिन जनाको प्रस्ताव मस्यौदा जम्मा भएपछि तोकिएको मितिमा सोको प्रतिरक्षा (Defence) कार्यक्रममा सहभागी हुनुपर्ने छ ।

४. शोध प्रतिरक्षा पछि शोध निर्देशकको सुझावका आधारमा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो परिच्छेद अध्ययनका आधारमा साधनहरु (Tools) निर्माण गरी पूर्व परीक्षण (Pre-Test) गरी उद्देश्य प्राप्ति हुन सके नसकेको बारे अधययन गरी शोध निर्देशकसंग दोस्रो चरण छलफलमा सहभागी भई क्षेत्रगत अध्ययनका लागि अनुमतिका आधारमा अध्ययन अगाडि बढाउनु पर्ने छ ।

५. यसरी निर्मित साधनहरु उद्देश्य अनुसार मेल खाने खालको हुनु पर्ने छ ।

६. शोध निर्देशकको सुझावका आधारमा क्षेत्रगत अध्ययन (Field Study) गरेर, सुधार गरेर पुनः तेस्रो चरण पछि शोध निर्देशकसँग आवश्यक छलफल गरी, सुधार गरी, अनुमतिका आधारमा अन्तिम मस्यौदा तयार गर्नु पर्ने छ । शोधपत्रको मस्यौदा तिन प्रति शैक्षिक प्रशासनमा बुझाउनु पर्ने छ ।

७. शोधपत्र प्रतिरक्षा पछि प्राप्त सुझावका आधारमा आवश्यकता अनुसार विज्ञलाई भाषा शुद्ध गर्न लगाई शोध निर्देशक र बाह्य परीक्षकको अनुमतिले Hard Binding गरी एक CD समेत पाँच प्रति क्याम्पसमा बुझाउनु पर्ने छ ।

८. Hard Binding गर्दा Book को किनारामा शोध शीर्षक, शोधकर्ताको नाम र शोधपत्र पुरा भएको साल समेत उल्लेख गर्नुपर्दछ ।

९. Hard Binding बुझाउँदा ग्लोबल बैंक लिमिटेड त्रि.वि. परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय बल्खुको नाममा रु ५० को भौचर बुझाएको रसिद सहित शैक्षिक प्रशासनमा प्रस्तुत गर्नु पर्ने छ ।

१०. शोधपत्रमा शोधार्थीले पहिलो वर्षको भर्ना साल र दोस्रो वर्षको पहिलो पटकको परीक्षा रोल नं. र साल साथै त्रि.वि. दर्ता नं.अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्ने छ ।

११. मूल्याङ्कन समितिको दस्तखत तथा शोधपत्र परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा बुझाउने कार्यका लागि शोधार्थीले आफ्नै सक्रियतामा कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने छ ।

१२. शोधपत्रको वाह्य परीक्षाको लागि क्याम्पसले शिक्षा शास्त्र सङ्काय डिनको कार्यालयमा पत्राचार गर्ने र त्यहाँबाट बाह्य परीक्षक खटिएपछि शोधपत्रको प्रतिरक्षाका लागि क्याम्पसले शोधार्थीलाई खबर गर्ने छ ।

१३. दुबै वर्षको परीक्षामा सफल भएपछि मात्र शोध पत्रको वाह्य परीक्षा हुने छ ।

सहयोगी सामाग्रीहरुः

ढकाल, माधव प्रसाद, कोइराला, मातृका (२०६८) । *शोध यात्रा* (*A student's journey to research proposal and thesis writing*). काठमाडौँः साझा प्रकाशन

भट्टराई, लोकनाथ, खनाल, विष्णु प्रसाद (२०६८) । *शैक्षिक अनुसन्धान पद्धति* । काठमाडौँः साझा प्रकाशन

Gupta, S. P. & Aryal, B. (2012). *Basic References Rules.* Unpublished seminar paper. Kathmandu Siksha Campus.

अन्य समसामयिक जर्नलहरु, अनुसन्धान प्रतिवेदनहरु, शोधपत्रहरु, पुस्तकहरु तथा इन्टरनेट स्रोतहरु

नोटः विशेष जानकारीका लागि पाठ्याँशको सन्दर्भ सूची हेर्नु होला ।

इडी ५९८

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापनमा शोधपत्र लेखन

Ed. 598

Thesis Writing in Educational Planning and Management

पाठ्याँश

Course title: **Thesis writing in educational planning and management**

Course no: Ed. 598 | Full marks: 50
Nature of the course: Practical | Pass marks: 25
Year: Second | Duration: Six months

1. Course description

This course is designed to provide the students with hands-on experience in educational research in the form of thesis writing. In this course, the student will have an opportunity to apply the theoretical knowledge of educational research in areas such as identification of research problem, development of research instruments, preparation of research design, collection, analysis and interpretation of data, and writing of the report in an organized way. The major purpose of the course is to help the students design, conduct and complete a piece of educational research independently.

2. General objectives

The general objectives of this course are as follows:

1 To prepare a research proposal as per the given format,

2 To develop competencies in identifying the problem, developing instruments and collecting, analyzing and interpreting the data,

3 To help students make an organized search and review of related literature,

4 To enable students to prepare a research report in their chosen area of study,

5 To enable students to use the findings of the research studies.

3. Departmental requirements

1 The students must have passed the first year of M.Ed. before undertaking the thesis work.

2 The students must have appeared in the examination of all subjects of M.Ed. second year before taking viva voce for the thesis.

3 The department research committee (DRC) will seek thesis proposal from the students, approve it, and designate the thesis supervisor for them.

4 The students should prepare and submit to the DRC a brief research proposal on the chosen area of study as per the format.

5 The students should present the proposal in the DRC to finalize it.

6 The students should undertake the research study under the guidance and supervision of the supervisor designated by the DRC.

7 The students should submit the final 5 bounded copies of the thesis together with an electronic copy to the department.

8 The thesis should be prepared as per the format recommended by the department. A format is suggested for this purpose.

9 The main text of the thesis should not be less than 50 pages and it should not be more than 75 pages.

10 Bigger tables are placed in Annex and referred in the main text where the analysis is made as ‘Annex table…’

11 Text or the write- ups should not be presented in bullets or numbers. The ideas and subject matters should be meaningfully grouped and discussed either under meaningful headings/sub headings or in paragraphs.

12 Recommendations or Implications should be grouped under Policy level, Practice level and Research level.

13 Each level of recommendation should not exceed meaningfully crafted 2 to 3 paragraphs and should include both what and how part.

14 Selection of literature and review should be relevant/ related to the objectives and it can be presented under the themes or sub themes

15 Discussion of theories and /or topic related perspectives/ concepts should also be relevant to the objectives

16 Research design should spell out clearly what kind of research it is and why it is relevant for this particular research.

17 The draft report should be thoroughly checked for its mistakes in sentence structures, spelling and typing before submitting it to the supervisor.

18 Literature review doesn't include reviews of the government documents such as plans, core documents, Acts, Rules and Regulations and reports of different commissions. They can be discussed under separate section/sub sections as government initiatives or perspective.

4. Research Format

The research format is an outline of necessary components of a research report for writing the thesis. The thesis report should have the following format:

1 **Cover page** of the thesis with title, administrative details of the researcher and the level for which it is written.

2 **Recommendation letter** (letter head of the department/campus)

3 **Approval letter** (letter head of the department/campus)

4 **Acknowledgment**

5 **Abstract** (an abstract of the thesis is not more than 350 words with the **topic, major objective, method and procedure, main findings** and **implications/ recommendations** of the study).

6 **Table of contents**

7 **Acronyms/ Abbreviations**

8 **List of tables** (If necessary)

9 **List of figures**(If necessary)

10 **List of charts and graphs** (If necessary)

CHAPTER: ONE

INTRODUCTION

1.1 Background of the study

1.2 Statement of the problem

1.3 Rationale of the study

1.4 Objectives of the study

1.5 Research question/s

1.6 Hypothesi(e) s of the study (if applicable)

1.7Delimitations of the study

1.8 Definition of the key terms (If necessary)

CHAPTER: TWO

REVIEW OF RELATED LITERATURE AND THEORETICAL FRAMEWORK

2.1 Review of related literature (national, regional and international)

2.2 Theoretical framework

2.3 Implications of the review for the research

CHAPTER: THREE

METHODS AND PROCEDURES

3.1 Research design (qualitative, quantitative and mixed design)

3.2 Population and sample

3.3 Source of data (primary and secondary)

3.4 Instrumentation

3.5 Data collection procedures

3.6 Data analysis procedures

CHAPTER: FOUR

DISCUSSION OF RESULTS

(This chapter is basically a discussion and interpretation of the findings which are treated as the results of the study. Analysis of findings, drawing findings from the analysis of the data and interpreting the findings therefore remain the core feature of the chapter. The themes for discussion should be generated from the objectives of the

thesis and supported by the field data. Each of the key points of discussion should be dealt as meaningful units/themes supported by findings derived from the analysis and interpretation of data/ information. Discussion of findings/ results- the main focus of this chapter- is therefore discussion of data related to the themes. Each of these themes should come up with relevant findings as related to the objectives of the thesis.)

The results/findings should be presented under specific components/themes as directed by the objectives of the thesis. The themes/ components can be grouped as/ under:

4.1

4.2

4.3

4.4

CHAPTER FIVE:

CONCLUSIONS AND IMPLICATIONS/RECOMMENDATIONS

5.1 Conclusions

5.2 Implications/Recommendations (of the research)- The implications/ recommendations should be drawn for three levels: policy level, practice level and research level.

REFERENCES (APA format)

APPENDICES (list of respondents, tools, raw data, large tables, etc.)

5. Specific objectives of the research framework

Specific objectives	**Research framework**
1 State briefly the background of the research study 2 State the problem in statement form 3 Provide the rationale of the study to justify the selection of the problem 4 State the objectives of the study in behavioral terms 5 Determine the delimitations of the study	**CHAPTER: ONE** **INTRODUCTION** 1.1 Background of the study 1.2 Statement of the problem 1.3 Rationale of the study 1.4 Objectives of the study 1.5 Research question/s 1.6 Hypothesi(e)s if the study (If applicable) 1.7 Delimitations of the study 1.8 Definition of the key terms(If necessary)

1 Review concerned reports, studies and researches in order to relate them to the theme of the study 2 Derive appropriate references from the reviewed literature to draw a conceptual frame work (theoretical framework) for the study. 3 Select appropriate theory to analyze and interpret the study as well as to develop theoretical framework for the study. 4 Draw implications from the review for own research	**CHAPTER: TWO** **REVIEW OF RELATED LITERATURE AND THEORETICAL FRAMEWORK** 2.1 Review of related literature (national, regional and international) 2.2Theoretical framework 2.3 Implications of the review for the research
1 Select appropriate research design 2 Define population and sample including the criteria 3 Determine the appropriacy of the research tools 4 Identify and select the proper sources of data 5 Identify the proper data collection procedures 6 Outline data analysis procedures	**CHAPTER: THREE** **METHODS AND PROCEDURES** 3.1 Research design(qualitative, quantitative and mixed method) 3.2 Population and sample 3.3 Sources of data(primary and secondary) 3.4 Instrumentation 3.5 Data collection procedures 3.6 Data analysis procedures
1 Triangulate the data to address the objectives and themes of the study 2 Systematize and analyze the data by organizing them into appropriate themes. 3 Discuss the results / findings in-line with the objectives of the study.	**CHAPTER: FOUR** **DISCUSSION OF RESULTS**
4 Derive conclusions of the study based on the discussion of the results, 5 Draw implications/ recommendations to address the problems/issues identified in the study.	**CHAPTER: FIVE** **CONCLUSIONS AND IMPLICATIONS/ RECOMMENDATIONS**

6. Format of research proposal

The format of research proposal for thesis writing is given below:

Cover page of the proposal with title, details of the researcher and the level for which it is written.

Table of contents

Acronyms/ Abbreviations

List of tables (If necessary)

List of figures (If necessary)

List of charts and graphs (If necessary)

CHAPTER: ONE

INTRODUCTION

1.1 Background of the study

1.2 Statement of the problem

1.3 Rationale of the study

1.4 Objectives of the study

1.5 Research question/s

1.6 Hypothesi(e)s of the study (If applicable)

1.7 Delimitations of the study

1.8 Definition of the key terms (If necessary)

CHAPTER: TWO

REVIEW OF RELATED LITERATURE AND THEORETICAL FRAMEWORK

2.1 Review of related literature (national, regional and international)

2.2 Theoretical framework

2.3 Implications of the review for the research

CHAPTER :THREE

METHODS AND PROCEDURES

3.1 Research design (qualitative, quantitative and mixed design)

3.2 Population and sample

3.3. Instrumentation

3.4 Sources of data (primary and secondary)

3.5 Data collection procedures

3.6 Data analysis procedures

REFERENCES (APA format)

APPENDICES (list of respondents, tools, raw data, tables, etc. if necessary)

7. Evaluation of the thesis

Evaluation of the thesis will be based on both the written quality and oral presentation of the researcher (student). A viva voce exam will be held to evaluate the quality of the thesis as presented by the researcher. A thesis evaluation committee will evaluate the thesis in consultation with both external and internal supervisors. The evaluation criteria are given below:

Criteria for evaluating the thesis

Written quality **Weightage (In percentage)**

Appropriateness of the title	5
Clearly written abstract	8
Well stated objectives/ research questions	6
Convincing rationale of the study	5
Clarity of the literature review/conceptual framework	9
Appropriateness of theoretical/ conceptual framework	6
Clarity of methods and procedures	10
Critical discussion of results(analysis and interpretation of findings)	10
Appropriateness of conclusions and recommendations/ implications	6
References in APA style	5
Overall organization of the report (format, sequencing, flow)	10

Oral quality (Viva voce)

Confidence, fluency and clarity of presentation	10
Problem solving skills	5
Openness to comments and suggestions	5

भाग १ (Part One)

नीतिगत आवश्यक सर्तहरु (Policy Requirements and Procedures)

क) यस पाठ्याँशको लागि शीर्षक छनोटमा सहयोगका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम प्राक्टिकम र सामाजिक न्याय सँगसँगै सञ्चालन गरिने छ । उक्त कार्यक्रममा सहभागी नहुने विद्यार्थीलाई Proposal Workshop मा सहभागी गराइने छैन ।

ख) प्रत्येक विद्यार्थीले थेसिस लेखन पाठ्याँशको कार्यक्रमलाई दुई चरण अनिवार्य आवश्यकताको On Campus Phase चरण र Off Campus Phase मा सहभागी हुनुपर्ने छ । यसको मिति, स्थान र विधि क्याम्पस अनुसन्धान व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार हुने छ ।

पहिलो चरण (First Phase)

पूर्व अभ्यास कार्यक्रम (On Campus Programs/Pre-requisites)

क) स्नातकोत्तर पहिलो बर्षको परीक्षा उत्तीर्ण भएका तथा पुरानो वर्षका छुट भएका विद्यार्थीहरुका लागि वर्षका एक पटक यस पाठ्याँश तिन दिने (२/२ घण्टा) १ : १० प्राध्यापक विद्यार्थीको अनुपातमा कार्यशाला सञ्चालन गरिने छ । कार्यशालामा समावेश नहुने विद्याथीहरुलाई थेसिस लेखन पाठ्याँशमा संलग्न गराइने छैन ।

ख) प्रत्येक विद्यार्थीहरुले क्याम्पसले तोकेको ढाँचा अनुसार तया रेको ५७ पृष्ठको शोध प्रस्ताव सहित कार्यशालामा उपस्थित हुनुपर्ने छ । अन्यथा र्काशालामा सहभगी गराइने छैन ।

ग) शोध लेखनमा योग्य हुनका लागि प्रत्येक विद्यार्थीहरुले कार्यशालामा आआफ्नो शोध प्रस्तावको प्रतिरक्षा वा प्रतिवाद गरी शोधकार्यमा संलग्न हुन अनुमति लिनुपर्ने छ ।

भाग २ (Part Two)

दोस्रो चरण (Off Campus Phase)

शोध प्रस्ताव तथा शोधपत्र लेखन कार्य (Proposal and Thesis Writing)

क) शोधपत्र तयार गर्दा त्रिभुवन विश्व विद्यालयको मूल खाका बमोजिम क्याम्पसले तोकेको format अनुसार तयार गरेको हुनु पर्ने छ ।

ख) प्रत्येक विद्यार्थीहरुले अनुमोदित शोध प्रस्ताव क्याम्पसले तोकेको शोध सुपरिवेक्षकको सरसल्लाह अनुसार परिमार्जन र विकास गर्नुपर्ने छ ।

ग) शोधपत्रको अवधि शोध प्रस्ताव अनुमोदन भएको मितिले अधिकतम १ वर्षसम्मको मानिने छ। अन्यथा पुनः दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

घ) शोधकर्ताले न्यूनतम १५- २० दिनमा एक पटक शोध सुपरिवेक्षकको सम्पर्कमा रही कार्य गरेको हुनुपर्ने छ ।

ङ) शोधपत्र प्रस्तुत गर्ने विद्यार्थीले viva का लागि त्रि.वि. शैक्षिक योजना, व्यवस्थापन एवं अनौपचारिक स्थायी विषय समितिको अनुमति अनुसारको समय र स्थानमा परीक्षाको प्रवेशपत्र र क्यामपसको आवशयक सर्तहरु एवं कार्यविधिहरु सहित उपस्थित हुनुपर्ने छ ।

च) प्रत्येक विद्यार्थीले शोध निर्देशकको अनुमति पाएपछि क्याम्पसले तोकेको शोधपत्र शुल्क सहित ३ प्रति शोधपत्रको Draft क्याम्पसमा बुझाउनुपर्नेछ । उक्त Draft वाह्य परीक्षक, विभागीय प्रमुख एवं निर्देशकको उपस्थितिमा प्रत्येक शोधकर्ताले प्रतिरक्षा गर्नुपर्नेछ ।

छ) शोकार्तले शोध सुपरिवेक्षकसँग मर्यादापूर्वक अन्तरक्रिया स्थापित गर्नुपर्ने छ ।

ज) शोध सुपरिवेक्षकले निर्देशन दिने मात्र हो, शोधपत्रको पूर्ण जिम्मेवारी शोधकर्ता आफैंले पुरा गर्नुपर्ने छ ।

झ) थेसिस लेखनको format APA style अनुसार हुने छ । नेपालीको हकमा Font size Preeti 14 point हुनेछ । APA मा जुनसुकै ब्यवस्था गरिएको भए पनि line space 1.5 स्विकार्य हुनेछ ।

ञ) शोधकर्ताले शोधपत्र बुझाउँदा शोध सुपरिवेक्षकको स्वीकृति पत्र र मूल्याङ्कन समितिको सिफारिस क्याम्पसको Letter Pad मा समावेश गर्नुपर्ने छ ।

ट) शोधपत्रको मूल्याङ्कन समितिमा विभागीय प्रमुख, शोध सुपरिवेक्षक र बाह्य परीक्षक रहने व्यवस्था हुने छ । त्रिभुवन विश्व विद्यालयको निर्देश अनुसार यसमा अन्यथा हुन सक्ने छ ।

ठ) शोधकर्ताले शोधकार्य पुरा गर्न आवश्यकता अनुसार जति पटक पनि शोध लेखनको कार्य सुधार गर्दै जानु पर्ने छ ।

ड) शोधकर्ताले शोध मस्यौदा बझाउँदा विज्ञहरुबाट भाषा हेराई बुझाउनुपर्ने छ ।

ढ) मौखिक परीक्षापछि शोधपत्रको मस्यौदा को आवश्यक सुधार गरी ५ प्रति अन्ति हात्र बुभाउनपर्ने छ । उक्त शोधपत्रको एक Compact Disk (CD) समेत उपलब्ध गराउनुपर्ने छ । शोधपत्र प्रस्तुत गर्दा त्रि.वि. परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय बल्खुको खातामा आवश्यक शुल्क तिरेको भौचरसाथ बुझाउनु पर्ने छ । सो ५ प्रति शोधपत्रमध्ये एक प्रति परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा खामबन्दी (क्याम्पसको छाप सहित) बुझाउनु पर्ने छ ।

प्रथम पेजको नमुनाः

शीर्षक

त्रिभुवन विश्व विद्यालय, शिक्षाशास्त्र सङ्काय, शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विशिष्टीकरण विषय अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह (एम. एड) दोस्रो वर्षको थेसिस लेखन (इडी ५९८) को प्रयोगात्मक

आँशिक आवश्यकता परिपूर्तिका लागि प्रस्तुत

प्रस्तावना/शोध प्रतिवेदन

शोधकर्ता

....

एम.एड. दोस्रो वर्ष

परीक्षा रोल नं..........

त्रि.वि. रजिस्ट्रेशन नं............

काठमाडौं शिक्षा क्याम्पस, इपिएम विभाग

रामशाहपथ, काठमाडौं

२०७१

Model of Cover Page

Title

Submitted to:

Tribhuvan University, Faculty of Education, Specialization in Educational Planning and Management in Partial Fulifillment of Requirement of Thesis Writing Ed 598 for the Degree of Master's in Education

PROPOSAL/THESIS REPORT

Submitted by:

………….………..

Campus Roll No. ……

Exam No………………….

T. U. Registration No………..…

Kathmandu Shiksha Campus

Ramshah Path, Kathmandu

2071

सन्दर्भ सूची (References)

काफ्ले, वासुदेव, धकाल हेमराज र अधिकारी किसान प्रसाद (२०६५) । *शिक्षामा सामाजिक न्याय ।* कीर्तिपुर, काठमाडौं : सनलाइट पब्लिकेसन ।

कोइराला, विद्यानाथ र आचार्य, सुशन (सम्पा. २०६१) । *सामाजिक न्यायको सेरोफेरो ।* काठमाडौंः स्टुडेण्टस बुक्स पब्लिसर्स एण्ड डिष्टिब्युटर्स ।

ढकाल, माधव प्रसाद (२०५५) । *अभ्यास शिक्षण : अवधारणा र अभ्यास,* (ते.सं २०६१) । काठमाडौं : रत्न पुस्तक भण्डार ।

बन्धु, चुडामणी (२०३४) । *अनुसन्धान प्रवन्धको रूप र शैली* । काठमाडौं : पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय ।

American Psychological Association (APA) (2001). *Publication Manual of the American Psychological Association (5th Ed.)*. Washington.

Bell, Judith (1993). *How to complete your research project successfully: A guide for first time researchers*. New Delhi: GBS Publishers Ltd.

Gopalan, R. (2005). *Thesis writing.* Delhi: Mc Graw Hill Education Pvt.Ltd.

Gyawali, Damodar (1997). *A handbook of research scholars*. Kirtipur: Kalpana Gyawali

Koul, Lokehs 91994). *Methodology of educational research*. Delhi: Vikas Publishing House Pvt. Ltd.

Kothari, C.R. (2004). *Research methodology*. Delhi: New Age International Pvt. Ltd.

Mumaw, Catherine (1998). *Thesis dissertation manual for students in education*. Kathmandu: KU School of Education